

מסורת הש"ס

(א) וְלַעֲלֵי ח': טו' לַמֶּקֶן נֶאֱמָר. (ג) וְלַעֲלֵי ז': י"ז, (ד) וְלַמֶּקֶן לֵב: קדושין כה. ע"ז לה: שוועת ד. חולין לז: קטן: ד. (ז) לַעֲלֵי ח': טו' ע"ש לַמֶּקֶן ק"ה: (ח) וְלַעֲלֵי ז': י"ז, (ט) וְלַעֲלֵי ח': טו' ע"ז, (י) וְלַעֲלֵי ח': טו' ע"ז, (יא) וְלַעֲלֵי ח': טו' ע"ז, (יב) וְלַעֲלֵי ח': טו' ע"ז, (יג) וְלַעֲלֵי ח': טו' ע"ז, (יד) וְלַעֲלֵי ח': טו' ע"ז, (טו) וְלַעֲלֵי ח': טו' ע"ז, (טז) וְלַעֲלֵי ח': טו' ע"ז, (יז) וְלַעֲלֵי ח': טו' ע"ז, (יח) וְלַעֲלֵי ח': טו' ע"ז, (יט) וְלַעֲלֵי ח': טו' ע"ז, (כ) וְלַעֲלֵי ח': טו' ע"ז, (כא) וְלַעֲלֵי ח': טו' ע"ז, (כב) וְלַעֲלֵי ח': טו' ע"ז, (כג) וְלַעֲלֵי ח': טו' ע"ז, (כד) וְלַעֲלֵי ח': טו' ע"ז, (כה) וְלַעֲלֵי ח': טו' ע"ז, (כו) וְלַעֲלֵי ח': טו' ע"ז, (כז) וְלַעֲלֵי ח': טו' ע"ז, (כח) וְלַעֲלֵי ח': טו' ע"ז, (כט) וְלַעֲלֵי ח': טו' ע"ז, (ל) וְלַעֲלֵי ח': טו' ע"ז.

תורה אור השלם

1. כי ישבו אבותי יחדיו ומת אחד מהם וכן אין לו לא תורה אשת חמות החוצה לאיש ור' יבמה יבא עליה וקלקלה לו לאשה ויבמה: דברים כה

גליון הש"ס

בתנ"י הרי זו אסורה עליו עולמית. ע"י לַמֶּקֶן דף לז ע"ה מ"ה לא פקע:

הגהות הב"ח

(א) גמ' חולא להסירה ושרא. יצ"ע ע"ל דף לז ע"ה כהנא סוגיא: (ב) שם לאפוקי מב"ש: (ג) רש"י ד"ה נכרית וכו' ונעשית נכרית זו נכרית וכו' חמות אשה בדיקה הס"ד: (ד) ר"ה ה"ה תנא וכו' משום דחזיה בדעתיה נפילתיה: (ה) ר"ה דאידחיה וכו' ומשנפלה וא"ל: (ו) ד"ה אמר לך וכו' הו"ה נעשה ונעשית נכרית: (ז) תוס' ד"ה דמתינה וכו' וכן דרוקא דרוקא לומר כן: (ח) ר"ה הואיל ונאסרה וכו' ומת אסורה הואיל שנאסרה עליו: (ט) ר"ה גירש וכו' אשה אחרת נכרית ומת:

תוספות ישנים

ואת אומרת אין זיקה ואפילו נכד. וא"ת הא מפרק כילד לעיל (יז). וידיקון כפי וי"ל דלעילוי לאפוקי מב"ש לעיל. וא"ת הא נמי ידעין צנצנא בתרייתא כשמן. וי"ל דתרייתא אנטרין למתא דפרשי' לעיל (א) דמסבא אמרי' י' זיקה: אבל הכא דלא חזי לה מהאי ביתא לגמרי אימא לא. וא"ת הא ממתני' לעיל (כ). דלרענא חזין שמעין לה. וי"ל דשאי' הסם דנאי דלא חזי מהאי ביתא לגמרי רשאה' אלא לגמרי.

(א) ע"י לעיל י"ח בתוס' ד"ה והא.

מוסף רש"י

מאמר קונה קנין גמור. לעשות אסורה גמורה (קדושין נה).

ארבעה אחין פרק שלישי יבמות

ל.

עין משפט
נר מצוה

בא א מ"י פ"ו מהלכות יבום הלכה ו' סמג עשין נא נא טו"ע ע"ה: סומן קטע ספק: כב ב ג מ"י שם הלכה יא טו"ע שם ספק א: כג ד ה מ"י שם הלכה יב טו"ע שם ספק ח: כד ו מ"י שם טו"ע שם ספק ז:

תוס' חר מקמאי

ברין ופסקו לה מונוניה אינו מפרד אלא א"כ עשה בה מאמר ומ"מ שנינים מפרין ולא הוועדה ברין: הרב אלפס פסק צרת ערוה דכנס ואח"כ גירש מותרת הצרה להחייבם דמיתה מפילה וכוון דבשעת ערוה לא הוי צרת ערוה מותרת וג"כ מתני' דג' אחין שנינו מהם נשואין ב' אחיות וא' מת נכרית וגרש א' מבטלי אחיות את אשתו ומת נשוי נכרית וכנסה המגרש פסק דבמת ואח"כ גירש אסור' וירוב טעמא למילתיה דגורין האב משום זיקה דעלמא. א"נ הכי גבי נכרית כיון דבשעת נפילה באיסור זיקה נפלה קמיה לא מהני לה גירושין אלו דברי הרב ד"ה ויש בהן כמה תמיהות חדא דאם אמר להני טעמי למא ליה לר' ירמיה לשנוי תבא מ' ששנה זו לא שנה זו. ולרבא למה ליה למימר זו ואצ"ל זו קמיה דאם אמר להני הכא דגורין משום זיקה דעלמא. א"נ בשעת נפילה אהסרה ליה למא ליה למימר האב איליבא דרבא זו היא למעוטי מת ולא גירש ולא כנס לקומה אפי' דכנס וגירש. ומאי דכתב נמי הכא גבי נכרית כיון דבשעת נפילה באיסור זיקה נפלה קמיה לא מהני לה גירושין לא ידעו לטוף דעתו דמאי איסור זיקה איבא בכרית והרי ב' אחין הנשואין ב' אחיות הוו קיימין בשעת נפילת נכרית ואין כאן איסור [אחרות] וקרקתן שהיו שניהם קיימין והרי משנה שלימה שנינו ג' אחין שנים מהן נשואין ב' אחיות וא' נשוי (א) נכרית ומת נשוי נכרית וכנס א' מבטלי אחיות את אשתו ור' אלא קמיה עבר וכנס ועוד אם עבר וכנס מציא דקדתי רשא בוציא ויצאו אלא דרבי איתנהו להני טעמי דכתב הוד"ל וכו' ואפשר דרב אשי לית ליה דרבא דאליבא דהאי [תנא] נישואין הראשונים מפילין מת (א) ואחד כנס גירש אסורה ואפי' הלכתא דרבא דמיתא מפלת חדא דהא רבא ס"ל דלא פליגי אהרדי. ועוד תתן נפל הבית עליו ועל אשתו שהיא בת אחיו ואין ידוע צוה מהן [מת] ראשון אשתו חולצת ולא מתביימת אלא הא תנא ס"ל מיתה מפלת ועי"ל דרב אשי לא שמעין ליה בהדיא דלימא מת ואח"כ גירש אסורה אלא ש"מ זאת אומרת יש זיקה ואפי' בתי אחי וא"נ ס"ל כרבא דאמר זו היא למעוטי מת דלא גירש ולא כנס ש"מ דיש זיקה אפלו בתי אחי:

שלישה אחין. כהן רישא גרסינן הראשונה יולאה משום אסות אשה וראשונה לנפילה קאמר דומיא דההיא דפרק ז' (לעיל ח.) וצנצנא (ט) צנצנא ה"ג השני יולאה כו': **אמר רב נחמן** זאת אומרת אין זיקה. תימה שלא דקדק רב נחמן על מתני' דריש כילד (לעיל ח.): **דחביבה** ר' אבהו. נשאר מקומות אין דוחק לומר כן אלא אמר זו ואין צריך לומר זו קמיה וכאן (ט) דחק לומר כן לפי שצנצנא שלימה דלא נרעה היא: (ס) **ונאסרה** ע"זי שעה אחת. כהן צנצנא ה"ו"מ למינקט ואחד מופנה אלא נקט הכי משום דנכרית נמי מתסרלא לפי שהיתה צרת אחות אשה שעה אחת וקצת קשה שאינו מוכיר הנדה כלל וא"ת לרבי ירמיה דאמר (לעיל דף יג.) דהאי תנא דפירקין סבר נישואין מפילין אמאי לא נקט דמתי אסות מן האסות תחלה ואח"כ מת בעלה של שניה וכנס נשוי נכרית אסות אשתו ומת אסורה שנאסרה עליו שעה אחת מיון דנישואין מפילין וכן צנצנא דלקמן ז' אחין ה"ל למתני שמתה אחת מהן תחלה ואח"כ מת בעלה של שניה וי"ל דלא מהני למימר נישואין מפילין אלא לענין שאס היתה צרת ערוה שעה אחת שזו אין לה היתר אע"פ שצנעת נפילה כזר אינה צרת ערוה אצל כהן משום נישואין מפילין לא נמשגה כאלו נפלה בחיי אשתו ויולאה ממנו צלומה שעה משום אסות אשה: **גירש אחד מבטלי אחיות את אשתו.** תימה אמאי נקט ג' אחין ה"ל למימר ז' אחין נשואין ז' אחיות וגירש האחד אסות אשתו ונשא אשה אחרת (ט) ומת ולרבי ירמיה ניחא כיון דאצטרך לאשמועינן דיש זיקה כדדייק רב אשי בגמרא ולרצא נמי נקט הכי למעוטי מת ולא גירש אלא לרב נחמן דקסבר אין זיקה קשיא אמאי נקט ג' אחין וי"ל דלרב נחמן נקט הכי אגב אורחיה לאשמועינן חסונה נכרית כחוקה לו משעה שנשאת לאחיו דנישואין הראשונים מפילין ורב אשי דדייק מינה דיש זיקה סבר דלא אסרין לה משום דא"ל לה ליאסר אא"כ תרי נישואין מפילין: **זאת אומרת יש זיקה.** וא"ת והיאך נסבא המגרש ואלו הו"ל לה צרת אחות אשתו זיקה אלא חשיב צרת אחות אשתו ונפלו שמהן לפניו אצל כשהוא חי ולא ומה שכתב בעל ה"ל דאס מת ולא גירש אסירה לתרייהו לא צעוד ששניה חיים אלא לכל אחד כשימות אחיו תהיה אסורה: כתב

בתנ"י שלישה אחין שנים מהם נשואים שתי אחיות ואחד נשוי נכרית מת אחד מבטלי אחיות וכנס נשוי נכרית את אשתו ומת הראשונה יוצאה משום אחות אשה ושניה חולצת ולא מתביימת: **גמ'** טעמא דעבד בה מאמר הא לא עבד בה מאמר נכרית יבומי נמי מייבמה אמר רב נחמן זאת אומרת (א) אין זיקה ואפילו בחד אחא: **בתנ"י** שלישה אחים שנים מהם נשואים שתי אחיות ואחד נשוי נכרית מת הנשוי נכרית וכנס אחד מבטלי אחיות את אשתו ומת הראשונה יוצאת משום אחות אשה ושניה חולצת ולא מתביימת: **גמ'** הא תו למה לי היינו חק השתא ומה התם דאחות אשה הו"א צרה לנכרית אמרת נכרית אסורה הכא נכרית הו"א צרה לאחות אשה לא כ"ש תנא חק תנא ברישא וחק (ב) חזיא להתירא ושריא והדר חזיא לאיסורא ואידי דחביבה ליה אקדמה (ג) ומשנה לא זוהי ממקומה: **בתנ"י** שעה אחת. צנפילה ראשונה כשנפלה מאחיו הראשון: **גמ'** הרי היא כאלה אח אח. ואע"ג דהדר איחזיא: **נפילה ראשונה.** כל זמן נפילה ראשונה היתה אשתו קיימת שהיא אחותה: **אכל היכא דאיסורא צנפילה ראשונה.** כגון שמתה אשתו אחר מיתת אחיו ולא כנסה נשוי נכרית: **דאידיחא לה מהאי ביתא לגמרי.** (א) שנפלה ואין כאן אחר אלא זה בעל אחותה נדחית ונפטרות לשון ואין עליה לז זיקה עוד: **אכל היכא דלא אידיחא מהאי ביתא לגמרי.** צנעת נפילה שהיא שם נשוי נכרית וזקוקה לייבם אימא מינו דחזיא לנשוי נכרית עדיין זיקתה עליה וכו' מתה אחותה ועודה צנפילה תמיידא לזה צנפילה: **קמ"ל** רב יהודה דלא: **בתנ"י** ונכנס המגרש ומת. מותרת זו להתייבם ששיר עד שלא כנסה גירש את הראשונה שהיא ערוה ולא היתה צרתה מעולם: **וזהו שאמרו.** בפרק ראשון [ב:] נתגרשו העריות לרומיהן מותרות: **גמ'** טעמא דגירש. בעל האסות תחלה ואח"כ מת נשוי נכרית דאפילו זיקה לא נעשית צרתה מעולם. אם מת נשוי נכרית והזקוקה נכרית לבעלי אחיות ואח"כ גירש ונשאה לזו הואיל וקודם שגירש נעשית צרתה זיקה אסורה על אחיו כשימות המגרש משום צרת אחות אשה בשלמא אי לא כנסה הו"א מותרת לזה מחמת זיקת אחיו הראשון אצל משכנסה ועכשו זקוקה לזה מכא בעל הערוה אסורה ואע"ג דלא היתה צרתה אלא בזיקה: **בשרי אחי.** כגון הכא דכי מת נשוי נכרית קודם גירושין של זה היתה זו זקוקה לשני בעלי האסות ומשהניח זה זיקה זו לאסרה על השני: קשיא דרב נחמן. דדייק לעיל מסתם מתני' זאת אומרת אין זיקה אפי' נכד אחא: **אמר לך רב אשי.** הו"א דרוקא דרוקא לאו דוקא דה"ה אע"ג דלא עבד מאמר בעל הנכרית צלחות (אשה) אשת אחיו כשימות נכרית אשתו מיתחל חלצה ולא ממייבמת הואיל וערוה על בעלה לצדו הו"ה רמיה (א) נעשה צרתה זיקה: קנין

(א) נראה דל"ל ואח"כ גירש או דל"ל מת ונכנס ואח"כ גירש.